

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 30 с. від стрічки.

Змосковщенє „Галицко-Рускої Матиці“.

(Дальше).

Не можна отже зовсім згодити ся ані з выводами А. Костеньского, ані з виясненями Куземского що-до причин бездїйности Гал.-Рус. Матиці. З товаришів або сучасників М. Шашкевича могли для Гал.-Рус. Матиці трудити ся Я. Головацкий, М. Устиянович, Йосиф Лозинський, Йосиф Левицкий, Антін Добрянський, Лука Данкевич, Гушалевиц, Мох і інші, а небавом виступили і молоді сили, охочі до праці на літературній ниві, як Ксенофонт Климович, Евгений Згарский і ин. Однак, як вже виказали ми попередю, обединительно-обрусительний напрям під впливом Погодина і Д. Зубрицкого заволодів уже був умами Я. Головацкого, Петрушевича, котрі примановали також молоді сили для сеї ідеї, як Северина Шеховича, Богдана Дідицкого і ин. і в тім дусі повели не лише виданя Матиці, але також часопись «Зоря Галицка». Досить переглянути річники «Зорі Галицкої», а можна наглядно бачити, яка там вела ся боротьба між напрямом чисто народним а обрусительним, можна пересвідчити ся, як проти обрусительного напрямку витворює ся реакція серед тогочасної рускої суспільности. Однак проводирі москвофільської ідеї уміли згнобити сю реакцію, переперти свої змаганя, але тим відтрутили охочих до праці на літературній ниві прихильників народного напрямку. Се довело до ослабленя сил Гал.-Рус. Матиці і спричинило єї мертвоту, бездїйність і безплідність.

Оживленє народно-русского руху під впливом України в 1860 их роках довело до того, що навіть Я. Головацкий і Б. Дідицкий були приневолені до певного звороту в народнім напрямі (досить згадати, що Б. Дідицкий в «Слові» печатає переклад Костомарової розвідки «Дві рускі народности», поезиї Куліша єго правопису, поезиї і повісти Кониського в журналі «Галичанин», а відтак засновини «Вечерниць» і «Мети» причиняє ся до скріпленя народно-русского напрямку, починає ся на перший погляд боротьба о «букви, правопись і язык», а в дійности боротьба засаднича поміж народно-русским а обединительно-москвофільским напрямом. Зрозуміне потреби народної просвіти звернуло очевидно бачність руских народолюбців на завмерше товариство «Гал.-Рус. Матиці» з нагоди загальних зборів, а на чолі сеї боротьби станув пізнійший віцемаршалок сойму кр. Юліян Лаврівский з домаганем, щоби заведено у виданях Матиці фонетичну правопись і народну мову руску. Внесене се відкинено, але прийнято поправку проф. Осадці, щоби етимологічну правопись справити в дусі живої народної мови рускої.

Розпочата в 1864. р. боротьба вела ся із ще більшим завязям в 1865. р., а тоді виступили Степан Качала, Ксенофонт Климович і Евгений Згарский в «Слові» і в «Меті» проти напрямку, який заволодів Гал.-Рус. Матицею, а напрям сей проявив ся ще нагляднійше і яскравійше у виданях чвертьрїчника п. з. «Научный Сборник», заповнюваного головню статями Я. Головацкого і А. Петрушевича. А. Костеньский признає сам в своїй брошурі, «що редакция «Науч. Сборника» явилась отъявленной проповѣдницею мысли о національномъ единствѣ малорусскаго племени съ великорусскимъ и употребила, какъ видимый знакъ этаго единства, смѣсь мѣстнаго галицко-русскаго языка съ литературнымъ». Сеж те саме змаганє, якого і нині наші москвофіли придержують ся, щоби тим способом витворити місток, по котрім би можна перейти до чистої москвофільности (як се від нового року пробує «Галичанин» у вступних статях, хоч таки не потрафить писати поправно москвофільною).

Ст. Качала і всі, що за ним тоді стояли, домагав ся від Матиці повороту до чисто-народної мови, але більшість загальних зборів, перенята вже москвофільским напрямом, уміла викрутити ся хитро, полишивши се питанє «добромвѣнню редакциі и языковой комисіи». Остало отже по давньому, «Научный Сборник» печатав дальше статі Головацкого і Петрушевича мішаниною руско-церковно-москвофільною і на тім кінчила ся вся діяльність Матиці, а нових сил не тільки не прибувало, але в 1866. і 1867. рр. переселили ся деякі, а іменно Я. Головацкий, Дячан, Клим. Мерунович, Куземский, Лисикевич і ин. до Росиї, так що москвофільське сторонництво в Матиці вельми зменшило ся, а Русинів-народовців очевидно не принимали в товариство, щоби не захопили єго в свої руки і не повели в народнім напрямі. Народовці побачивши безуспішність сеї боротьби, щоби Матицю спровадити на праву дорогу, оснували в 1868. р. товариство «Просвіта», котре з незвичайним одушевленєм повитав навіть Наумович, а Матиця уснула знов сном праведних.

(Конець буде).

Д О П И С ь .

З далекої Канади одержуємо письмо поважаного місіонаря Ч. В. В., якому тут радо даємо місце. Саме письмо попереджує лист, який для поясненя генези статі також подаємо:

Високоповажаний Пане! Як відомо Вам — опускають наш Чин оо. Єзуїти, увільнені Папою від реформи. В послїдних часах богато витерпіли через дописи в «Ділі», де правду помішано а ложею — покручено і т. д. Нам годять ся

бути вдячними законови оо. Єзуїтів — бо не будь їх — не було би і нас в Чині. Я особно чую обовязок до вдячности, бо знаю докладно, скільки ми їм винні.

Будьте ласкаві проте — помістити в Вашій Хвальній Газеті отсі слова заяви, які в честь законови оо. Єзуїтів я наборзі написав з нагоди їх уступленя від нас.

Батькам Обновителям нашего Чина Честь і Слава!

Декретом Конгрегації задля розширюваня віри з дня 1. червня с. р. звільнене зістало Тов. оо. Єзуїтів від проводу в Чині нашім; дотичне коротке письмо кард. Готтієго, переслане на руки Впр. о. провінціала Бауста стало вже доручене всім нашим монастирям, не виймаючи і нашої далекої заморської місії.

Цїлих 22 роки впрягнений в тяжке ярмо реформи, Закон оо. Єзуїтів служив нашому Чини; служив, бо така була воля Столиці Апостольської; та сама воля днес звільнила єго від довгої — предовгої служби.

Світлий, величний діл, сповнених достойно своїми синами, числить закон оо. Єзуїтів дуже много — реформа нашого Чина займе місце безперечно між першими і найсвітліїшим, які він за послїдних столїт на честь Богови, пожиток людскости і на свою власну славу зумів довершити.

Найзнаменитших мужів, яких мав в своїй дружині, не жалував для нас: імена Гаспара Щенковского, Михайла Мицельского і Петра Бауста, що в руках своїх держали головну керму реформи, імена Адальберта Баудиса, Йосифа Василевского, Вердінського Йосифа і інших, що виховували молодїж Чина в науках і законній карности та обсервації правил монаших, увіковічнені зістали в історії нашого Чина.

Всі они служили так, як на синів великого Іх Отця св. Ігнатія пристало: ні часу, ні труду, ні сил, ні здоровля не жалували; на крики і враждя і очерненя ворогів не дивили ся; перед небезпеченствами, чи внї, чи внутр реформи повстаючими, не уступали; солідною чеснотою, глибокою наукою, широким досвідом, двинули до нового та буйного житя Чин Великого Василя, дві сотні монахів ревнуючих за царство Христа і Єго Правду поставили в ряди борців і перемників духа св. Йосафата, рускій Церкві знаменитих проповідників, рускому народови неумолимих пастирів, заморским провінціям відважних місіонарів, клирови рускому досвідних сповідників-духовників, єрархії рускій достойних Владик зготовили, край цілий від столиці до найглухших закутків словом Божим, голошеним і в безчисленних видавництвах ширеним наповнили.

Хто тямить рік 1882, коли то реформа перші ставила кроки серед суспільности, в котрій голосно назвати себе католиком уходило за зраду рускости, а почитанє апостата Наумовича було знаком патріотизму, коли то шизма російська насильством здавивши рештки нашої Церкви в Холмщині, хитрими маневрами зуміла обмотати і пурпури святого Юра, не говорячи о прозелї-

Від 36 літ єствуючий

ГОДИННИКАРСКО-ЮВІЛЕРСКИЙ МАГАЗИН

ЮЛІЯНА ДОМБРОВСКОГО
у Львові, ул. Гетьманьска ч. 4.

поруває: бриланти, перли, золоті і срібні вироби, заручинні перстїнці, шлюбні обручки, будильники, годинники великі і малі в великім виборі з першорядних світових фабрик по найнижших цінах. 99(7-8)

тизмі Лівчаків, Дячанів і других, коли то всі монастирі в краю виглядали як сумні руїни — і порівнає з тим станом нинішню добу, в котрій реформа добігла до свого достойного кінця, і обійме в одно всі ті мозоли і труди і гіркі хвили внутр реформи і злобні напасти із вні реформи, і всі ті праці і жертви, яких підіймати ся мусіли і які гідно перенесли через 22 роки ті мужі, що реформу двигали, ті баткі наші, що нам жите Чина відновляли. — той мусить відчути в глибині душі своєї крім найживіших чувств вдячності, ще й подив перед величию їх посвяченя для нашого добра, подив перед величию діла, яке онц сповнили. Реформа 16 монастирів обновляє, деякі з основ нові ставить; реформа величаві церкви замість старих і тієних лишає Чини; реформа покликє до жита нове згромадженє законне на Русь: Чин Сестер Службениць; реформа відновляє і розширює Чин Сестер Василянко; реформа урядковує занедбані господарства і маєтки монаші; реформа наповняє бібліотеки монастирські; но найважнійше: реформа лишає монахів, монахів свідомих своєї цілі і ідеалу, монахів, відданих цілим житєм тій цілі і єї ідеалам, монахів, любячих і дбаючих за працю, науку, чесноту, за народ, церкву і Христа!!

Честь Вам наші Отці-Обновителі Чина!!

Заплата Ваша є повна — така, якої могли Ви сподіватись підіймаючи ся реформи в імя Христа і свого Законодателя: заплата не зменшена жадним людским інцидентом, чиста, бо лиш від одного Господа сподівана.

Від Чина, від нас не берете нічого: навіть належної подяки ми не є в стані Вам заявити. Ми 22 роки дивили ся на Вашу безінтересовну працю. Вам закинула злоба людська, що Ви марнували наше добро: а ми гляділи 22 роки на се, як десятки тисячів Ви вистаровували ся своїми впливами і заходами і вносили їх в наші убогі монастирі, щоби численній молодежи законній подати хліб, одіж і науку; для себе від нас Ви приймали убогу келию, але і ту Ви коштами свого Закону прибирали, коштами свого Закону Ви свою одіж покривали, книжки собі купували: Заплата Ваша є повна, нічим земским не обнижена!!

Честь Вам, честь Вашому Законові!!

Вспр. Отцю Провінциялови Банстови, що вибраний був від Бога, щоби змілою рукою і батьківским серцем реформу Чина нашого закінчити, — осібний голд вдячності пересилає наша канадійська місія: Тобі і Тобі одному она завдячує своє істнованє, Ти єї розвивав і підтримував своєю опікою і молитвами, Ти нас місіона-

рів укріпляв вітцївским словом до праці і посвященя для Бога і ближних — честь Тобі і вдячність від нас і нашої місві і цілого нашого Чина найщиріша і найглубша.

Єромонах Плятонїд Філяс, Ч. С. В. В.

настоятель місви оо. Василян в Канаді.

Голоси про приїзд д-ра Кербера до Галичини.

Відозва «Народної Ради» вивела львівський кацапський штаб з рівноваги. Зміркували они, що віче у Львові в хвили інформаційної подорожи президента міністрів по нашім краю, буде найліпшим атутом в руках Русинів, що оно не тільки буде поважним голосом народних мас до зверхного управителя правительства, але давньому городови кн. Льва, який тепер представляє ся як жидівсько-польська колонія, надасть ціху столиці руского краю. Але що «штаб ренеґатів» має тільки на згляді свої партійні інтереси, а не цілість рускої справи в Галичині, тож і єго срган «Галічанін» назвав се «подвигом пайдократів, який перевисшає своєю безтолковостию і безділностию та своєю легководушностию, одним словом — своїм штабцтвом всі дотепершні вибрики пайдократів».

Тим дивнійшою видавала ся така задирлива, простацка напасть «Галічаніна», що навіть польска праса приняла єю вість поважною... мовчанкою, зареєструвавши єї лише коротко, без жадних заміток зі своєї сторони. Статя «Галічаніна» стане правдоподібно товчком до всяких вигадок русиноїдної праси на «мобілізацію гайдамацтва». Однак сам «Галічанін» зраджує ся, о що єму ішло властиво. До сеї пори — каже дальше «Галічанін» своїм язичем, яким ми не хочемо мучити наших читачів — всенародні віча у нас скликували самі визначні народні діячі і перворядні політичні організації, котрих авторитет давав запоруку за «необходимость» (!) віча, за «серіозность єго совіщаній» (пр. звієних палочників на Високім Замку! — *Ред.*) і за «цілесообразность» (!) єго рішень». Отже львівским «господинам» ходило тільки о те, щоби они фігуровали яко організатори і тим способом, легким а інтратним способом відиграли ролю представителів «рускаво народа».

«Галічанін» так загальопував ся в своїй критиці відозви і скликаного нею віча, що аж самим «маститійшим» погано стало. Тож вже в слідуємім, посліднім числі подає, що «ми упалномочени обнародовати (!) слєдуючєє зиявлєніє»: «Народной Совет», яко верховной орган руско-

народной партії і палітєское Абщество «Русская Рада» во Львовє, пастанавилі одєлаті все ат нїх завісєчєє, даби міністр президенту д-ру Є. Керберу представиті правдіво, серіозно і дастойно палажоніє рускаво населєнія Галічини і висказаті перед нїм єво жалоби і требованія». — В який спосіб думає «Народний Совет» вивонити єю заповідь, се сповитє в тайні підземной роботи штабу, а може і єго безголовства. «Галічанін» каже, що про се «нєчєво разпрастраянтісь», бо на всякий случай названі політичні організації «исполнят євою обяганность».

В дальших баламутних фразах тільки одно вибиває ся, що др. Кербер повинен пізнати область нашого краю яко Rothrusland! Отсе має бути ренеґадкий подвиг, вікопомне діло, від якого певно стане нам лекше, коли президент-міністер дізнає ся про таку геніяльну номенклатуру! І не сказавши до самого кінця, в який спосіб властиво хотять ся заманіфєстувати кацапські політичні вивіски, якими є «Народной Совет» і «Русская Рада», твєрдить «Галічанін», що «више памянутоє пастановленіє названіх абществ счїтаєм вєсьма політєским і целєсаобразним». А скликанє віча «нєльзє адабрїтї» з тої нїби то причини, що др. Кербер на вічу нє явить ся! Отсе і аргумент, ну, щож робити, коли нема ліпшого!

Ось таке становиско заняли наші кацапи супротив приїзду д-ра Кербера і руского «всенародного віча» у Львові. Як ми вже згадали, польска праса поки-що дає ся виручувати своїм московским підбрєхачам, але ватомість буковинські Поляки бють у великий дєвін на алярм, надїючи ся з гостини д-ра Кербера якихсь змін на Буковині в некористь Русинів. З тих голосів видко ясно, що схотять вплинути на президента міністрів не задля буковинсько-польских інтерєсів, яких там так якої не було, але з того згяду, що Буковина «стала гнїздом рускої самосвідомости і жидівского сїонїзму, які можуть загрожувати польську суспільність у східній Галичині».

(Конець буде).

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, згядно о вирівнанє залєгlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Михєя, Теодозія печерск.; рим-кат. Перенєс. св. Хрєста

Порадив собі.

Мали ся відбути вибори до ради громадської. Днем наперед післав віт присяжного оголосити се людям — кілок від кілка.

Присяжний (стукуючи палицею в ворота). А є там хто дома? Гей!

Не відзиваєсь ніхто.

Присяжний. Куме Дмитрею, а вийдїть по сюди!

Дмитро (порпаєсь в голову і позїхає; про себе): Ого вже йде грабити, бодай му вочи повилїзали! (до жінки): Каська, сховайно борзенько подушки до скрині. (Виходить до сїний) Га? А що там?

Присяжний. Завтра маєте прийти о восьмій годині на вибори.

Дмитро. Га? Що, що кажете?

Присяжний. Завтра на вибори.

Дмитро. Та на які вибори? Певно дєсь на паркан до церкви. Ще мало понабиралисьє по срібному ринському на цминтар.

Присяжний. То не тїї вибори, то до ради «гмінної», ая.

Дмитро. Еєє! До ради гмінної!? (Павза). Не вибрав я ще своїм голосом ані одного віта. Де-де бідному до того; от богачі най си вибирають віта, як їм треба. А мені нащо? Еєє!

Присяжний (відходить). А памятайте, щобиєте прийшли, бо дві короні «штрофу» буде, казав віт.

Дмитро. Ова! о-х!

Присяжний пішов дальше. Так голосив кілок від кілка, а всі робили якісь заміти. Один

виборець до жита піде, другий на ягоди, инший до суду «форлядунок» має, а ще инший з вітвом гнїває ся — так кождий приобіцїв ся віти... тільки не на вибори. Присяжний всім грозив двома коронами штрофу.

* * *

Вибір назначений на десяту-годину рано, а оголошений на восьму. Дєсь около девятої години йде віт з писаром та присяжним до громадської канцелярії. Віт з палицею у руці. Із за пазухи вистає громадська печатка. Писар з виборчими актами під нахою, а в кишені від камізолі двигає велику фляху чорнила.

Приходять перед канцелярию.

Віт. Ов, щось нікого ще нема

Присяжний. Ага...

Писар. Аая...

Присяжний. Не знав, котра година може бути?

Всі споглядають на сонце.

Віт. О, вже певно дєсь коло десятої. А от вже товар женуть до дому.

Всі. Ага.

Писар. Ну, то вже час зачїнати вибори, прецїнь на десяту годину визначені. (Павза).

Всі сїдають під ливою перед канцелярию. Писар вже перед тим відніс акти у кімнату.

Присяжний (до писаря). А не знаєте, куме Базилій, як там стоїть в газетах за війну?

Писар. Та що як, бють ся...

Присяжний. Ніби то як? Не знати, котрий котрого?

Писар. Той того дузше, а той того дузше...

Віт (перебиває). Не забудьте свої бесїди.

Кажуть, що якийсь там дуже великий богатир написав, щоби війни не було і післав єго цар за то на Сївер.

Присяжний. Як, як кажете? На Сїбир?

Писар. Угм!

Присяжний. Дивїть, дивїть. За то, що написав за війну, щоби не було... гм... на Сїбир, повідаєте...

Писар (спостєрігає мимо ідучого чоловіка зі збанком води). Михале, а чому не йдете сюди?

Михайло. Та чого? Слава Ісу Хрєсту!

Присяжний. А вибори?

Михайло. Еє, вибори. Вибирайте си здорові, вибирайте, без мене обїде ся.

Віт. Ну, ну ходїть сюди, не пардинуйте.

Михайло. Та почкайте, най воду віднесу.

Тимчасом надходить поліцай.

Полїцай. Слава Ісу Хрєсту.

Присутні. Слава на віки, Богу свєтому.

Полїцай. А що доброго порабляєте, як сидите?

Присяжний. От сїдайте й ви коло нас та вновідьте що злого на себе.

Всі сьміють ся; тимчасом вернув Михайло і поцілював віта в руку.

Михайло. А що так доброго радите? (Оглядаєсь довкола і сїдає неподаль).

Віт. От радимо, якоби на біду зїйти.

Михайло. Ой, чи то мало біди на свєті, ще над нею, пєк би їй, радити.

Полїцай. Не знав, чи буде ще погода?

Присяжний. Ей, коби то Бог милосерний позволив. Жито вон з колоса летить.

Віт. Говорїть, говорїть. Ячмінь спалило нїнашо.

Дорогою йде двох чоловіків. Пристають до

— В неділю: руско-кат. *Успене Пр. Богородиці*; рим.-кат. *Августина*.

— **Вписи до рускої школи вправ при ц. к. муж. Семинарії учит. у Львові** відбудуться в канцелярії цієї школи при ул. Длугоша ч. 17. в днях 29, 30, і 31. серпня с. р. від 9—12. перед полуд. і від 3—5 пополудни.

— **Позір!** Старшина тов-а гімнаст. «Сокол» у Львові звиває отсім всіх другів, які мають іспит з пожарництва, і перебувають тепер на провінції, аби протягом місяця вересня перевели люстрацію всіх уконституованих пожарних філій «Сокола» в своїм окрузі. Обовязком тих другів є також подбати, аби ввести в жите ті пожарні філії «Сокола», які мимо затвердження статутів доси не відбули перших загальних зборів. Вкінці другове мають постарати ся, аби уконституовані філії в минулім році, відбули в вересні другі річні загальні збори. По інфрмациї про філії і їх стан належить звертати ся до львівського «Сокола» (ул. Куркова 13.). Звіти з переведених люстрацій і зборів зволять другове присилати сейчас. Гаразд! — *Старшина*.

— **Соکیلський фестин в Лисиничах** коло Львова відбуде ся в неділю дня 28. с. м. пополудни заходом місцевого пожарного «Сокола». В програмі фестину, який відбуде ся в саді, відуть: танці, забави соکیلські, вправи, аматорске представлене і ин. Перший фестин устроєний перед кількома тижнями лисиничким «Соколом» удав ся був дуже гарно, і певно всі ті, що були на першій фестині, являть ся і на другій. На львівських гостей будуть ждати фіри від 2. год. попол. при личаківській рогаці. В случаю непогоди фестин буде в другу неділю.

— **Виділ Товариства Руских Жєнщин в Станиславові** прийме ще кілька учениць панночок до свого Інституту (ул. Казимирівска 54). Інститут остає під ласкавим протекторатом Преосв. о. Епископа Григорія. Розвиває ся дуже добре. Всі учениці мали поступ дуже добрий і добрий, овіка щира родительска, помешканє і харч дуже вигідні. — Оплата 40 К місячно, для двох сестер знижає ся. Зголошувати ся треба зараз у п-ні професорової М. Рибчукової, ул. Коперника 17. За Виділ: *О. Баршєва*.

— **Селяньска бурса в Станиславові** (при ул. Пелеша 9) прийме ще кількох учеників.

— **Пожарний курс в Відниках** коло Старого Села перевів послїдній неділі відпоручник львівського «Сокола» дг. С. Г. На вість про приїзд делегата зібрало ся на майдані серед села повяверх півтора сотки селян, старших господарів і парубків, а жінок і дітей нечислена юрба. Всі дожидали з нетерпелістю хвилі, коли піде в рух нова двоколова сикавка, куплена перед кількома днями у Львові. На місці вправ явили ся також місцевий парох, учитель і учитель з сусїдного села Бувькова. Викладу делегата про соکیلську організацію пожарну і теоретичних пояснєнь про уживанє сикавки вислухали селяни з увагою, опісля перероблено практичні вправи з сикавкою на сухо і з водою, дальше слі-

дувала соکیلська муштра, а вкінці забави молодіжи. Тих п'ять годин, які перевів делегат «Сокола» в Відниках, остануть в милій памяті селян. При відїзді делегата один з парубків широкими словами подякував єму за труд і просив, приїхати на перші загальні збори пожарного «Сокола», які мають відбутися з початком вересня.

— **Красва рада шкільна** перенесла в стан супочинку: Володимира Борковського, учителя 3-класової школи відлової муж. в Самборі, Фавстину Мадейську управ. 5-кл. шк. в Самборі, Йосифа Ліщинського, учит. 4-кл. шк. в Розвадові, Марию Кравцівну учит. 4-кл. шк. в Букачівцях, Кек. Кропивницку учит. в Білім Камени, Льва Лотоцького учит. в Тростянци, Василя Троця учит. в Турю, Альф. Старжинського учит. в Беремівцях, Тому Фондариса учит. в Космачи, Микола Сеніка учит. в Ясеніві горіш., Волод. Бросмана учит. в Райску.

— **Пожари.** В Хирові згоріло оподі 30 домів. — В Бориславі згорів один нафтовий завод на «Потоці». — В Олексинцях знищив огонь двірську стодолу із збіжем, вартости 15.000 К. — Коло Ворохти згоріло 10 моргів скарбового ліса. — В Камінці стр. знищив огонь на львівським передмістю 12 забудовань господарских разом з сєгорічними зборами пільними. Шкоду обчисляють понад 30.000 К.

— **Маневри відкликані.** З міністерства війни доносять кореспонденційному бюрові, що цїсарські маневри в Чехах не відбудуть ся. Вправи корпусів 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11 і 14 мають з поручєня цїсаря покінчити ся 31. с. м., а полки найкоротшою дорогою мають повернути до своїх гарнізонів. Почім всі резервісти і вислужені воляки відїдуть як найскорше домів. Вправи угорских корпусів відбудуть ся після програми.

— **Жнива в Галичині.** Після урядового звіту міністерства рільництва вигляди на сєгорічній жниви в Галичині значно погіршили ся особливо у східній часті краю і можна надїяти ся лише дуже невидатного збору збіжа. У східній Галичині спричинила сєгорічна посуха з вїткою кількох повітів більші шкоди, як в західній, де загально жнива випали середно. Хибнули там лише жнива на пісковатім ґрунті.

— **Папа Пій X про журналістику** Пій X про котрого відомо, що як патріарх Венеції вів за помочию преси завзяту борбу против ліберальної і радикальної управи міста а часописъ «Difesa» тоді як і тепер була єго органом, прийав недавно на приватній аудієнції одного католицького журналіста. Підчас розмови з ним взяв папа з єго рук перо, поблагословив і звернув єму назад кажучи: «Нема тепер на сьвітї нічо більше гіднійшого як становище журналіста. Я благословлю символ вашого занятя. Мої попередники благословили меч і оружєє християньских борців; я чую ся щасливим, що можу просити небеса о благословєньство для католицького журналіста.

— **Страйк будівельних робітників в Чернівцях.**

Звітам доносять: Ситуация на поли страйку погіршила ся. Позаяк будівничі відкинули на своїх зборах різко бажаня робітників, то они на вчерашнім вічу рішили тривати в страйку дальше, а навіть збільшили свої домаганя, домагаючи ся тижневої виплати і 20% підвисненя платні. Так отже покінченє страйку відсунуло ся в дальшу будучність. На цілі страйку прислав відєньський центральний фонд страйковий 9000 К. Страйком проводить комітет, що складає ся із 36 членів, чи єму однак вдасть ся добути побїду при убожєстві і браку організації тутєшних мулярів — годї предвидіти.

— **Англіїські почти славні** в цілім сьвітї з точности і спритности. Там листонє не потребує знати ні числа дому, ні улиці, а доручить лист. Хоч би навіть адреса подана через описанє без назви адресата, то і тоді листонєс найде того, до кого лист справлений. Один Англієць забув назву улиці, де мешкає єго првятель, але знав, що він мешкає коло моста а на двєрех намальований червоний хрест. На листі написав отже: «Н. Н. мешкає в домі коло моста, а на двєрех є червоний хрест». В тім місті було шість мостів, однак лист дійшов ще того самого дня. Англієською почтою можна пересилати діти до школи, можна навіть себе самого вислати, бо за назначеною оплатою почтові слуги відводять людин після вказаних адрес і опікують ся ними по дорозі. Се тим важнійше, що прим. в Лондоні деякими улицями небезпечно ходити в білий день з причини напастей розбишаків.

— **Важне для катєхитів і народних учителів.** Одинокий підручник до науки релігії в народних школах, т. з. Практичний провідник для катєхитів в трох частях, уложив о. Евгеній Гузар — поручений Радою шк. краєвою в урядовім дневнику з д. 27. липня с. р. до шкільних бібліотек — можна набувати в книгарни ім. Шевченка і Ставропигійській по ціні 4 К 80 с. без почт. пересилки. Народні учителя можуть купити сю книжку по ціні 3 К з почт. пер. у автора, ул. Длугоша 17.

— **Дрібні вісти.** З днем 1. вересня отвиряють нові уряди почтові в Дидатичах, мостиского повіта і в Черкасах, львівського повіта. — В Монастирських упав дня 23. с. м. град величини волоських орхів і знищив на полях все, що було. — Вячавє п. Антона Глєбовицького, ц. к. елева евідєнційного в Турці, з п-ною Олею Кисілевською, відбуде ся дня 28. с. м. в Хлїбичині пільний коло Заболотова. — Дня 22. с. м. підчас дощу ударив грим в комин хати селянина Івана Завалїї в Рокитні і убив в хаті наймолодшу дитину. Старшій дитині, яка саме годувала малє, обемалив грим лице.

— **Гумористичний кутик (З «Комаря»).**

Кацапска совість.

Одного богатого купця напав розбійник, Москаль і бере ся єго мордувати. Купець просить ся і каже:

— Бій ся Бога, даруй мені жите, дам тобі 200 рублів.

— Єй брат, грєх так даром брать — відповідає розбійник — надо вєврод зароботать. — І зарізав купця, взявши гроші яко заробок за свою працю.

В горах.

— Куме Микитею, а ви що ту в місті робите?

— А во, прийшовєм купити гуцульської бриндзї для панів, що приїхали на сьвіжий воздух в гори.

Русини! Памятайте на українсько руску бурсу в Новім Санчи.

Наука, штука, література.

— **Наші Звуки,** збірник творів хоральних зладив Ярослав Винцковський. Третий випуск; містить: А. Вахнянина «Наша жизнь» і Г. Воробкевича «Збудилась Русь». Накладом тов. гімн. «Сокол» у Львові. Всякі права застережені. Липск. печатня нот Ф. М. Гайдля. Сей випуск представляє ся вельми гарно і зазначити годить ся, що композицію А. Вахнянина «Наша Жизнь» справив сам композитор а тим самим нема в ній тих неточностей, які подібують ся в потних відписках сєї гарної пісні. Ціна 3. випуску стоїть 40 с і можна єго набути в тов. «Сокол» у Львові, ул. Куркова ч. 13.

— **Нове число «Комаря»,** одинокої у нас гумористичної часописи, заслугоє на перечитанє. Статї і статейки, взятї з біжучої хвилі, визначають ся живостию, барвним стилем і рїзчородностию змісту. Кождий найде там щось интересного для себе. Кацапска совість, «по зльоцє», «од нашей вряи», «гайдамацкі виржіванє» і т. п. заголовки промовляють сами про себе. Вдатні і влучні ілюстрації доповнюють цілости.

гурту і розмова ведеть ся на всі можливі теми. І за погоду і за ярмарок на свинї, що єго заперли, бо якась пошесть і єще за війну та за «того» богача і за «курячу» Явдоху, що «сі вибирає до Гамерики», а над гробом трясє ся... ліпше би їй вон на війну! Тимчасом на вибори більше ніхто як не приходить так не приходить. Чекають. Минула їй десята і одинайцята, ба вже баби на полудне йдуть до дому, — нема більше нікого.

А далі вже їй вїйт каже йти присяжному на горбок коло церкви і кричати, щоб йшли на вибори.

По кількох хвилинах понєслось домів:

— А сіяй-но на вибори, біяй на!

І гомін пішов на один кінець села, відбив ся об осади і залунав на другім куті, а там опершиєсь об горбок, полинув долиною-серединою села геть у ліс аж на другє село.

Прийшло ще кілька чоловіків. Прийшов і польовий громадский. Сей дістав облизня від вїйта, що не прийшов борше — та хоть «скузував ся», що ходив на поле, то омало що не дістав ще почєсного.

Разом було яких дванайцять люда. Як-раз число радних, маючих вибрати ся. Зачали шуткувати:

— От ходім, тай голосуймо один на другого і станемо радними.

Вїйт хмарний, що з єго партії ще ніхто не прийшов, роздумував, як би то скликати людин на вибори. Накінець кивнув на присяжного і став щось толкувати, розкладаючи руками.

Присяжний віддалив ся з гурту.

Не минуло їй чверть години, як заголосив церковний дзвін, той, що ним на «гвалт» дзвонять.

Виборці здригнулись.

Оглядають ся, а то стовпи диму уносять ся недалеко церкви. Та ба — вже їй поломинь видко. А недалеко церкви мешкає грабар, а там далі цілий ряд хат.

— Падоньку нещасливий! О Боже милосерний!

— Матінко Божа, ратуй!

Метнулись всі тамтуди.

Тільки вїйт повагом ступає. Усьміхаєсь тай вус підкручує.

А там вже ї з села люди бігцем спїшуть: одні з коновками, деякі з гаками, а ще инші таки голірuch, падькаючи та охкаючи.

Вже зібралось ціле село, рухнули і ті з поля — всі до вогню. Підходять ближше, а він вже пригасає. Дзвін перестав гомонїти. Присяжний зліз з дзвіниці тай просить всіх «крєчно» на вибори. Тото так вмисно, каже, зробило ся вогонь і на гвалт дзвонилось, бо люди не хте йти на вибори.

Купа перію і мерви догорювала. Деякі заливали водою — ціла громада з втїхою і сьміхом пішла на вибори.

— Ото си втєв штуку наш вуйцє. Ото розум не леда, варт бути знов вїйтом, куме — каже Микита до кума Гаврила.

Гаврило. Ба, ба. Що вже наш Гринь не якийсь там хлисток то правда, нема що казати. То раз вїйт, яких пошукати!

Вибір ради відбув ся пополудни дєсь околє пятаї години.

Гринь лишив ся на дальших шість лїт радним, а вїйтом також зістане.

Б УП. I. 04.

Микола Ковальчук.

Телеграми

з дня 26. серпня.

Петербург. Кружать ту знова чутки, що наслідком мін. Плевого буде дотеперішній голова комітету міністрів, Вітте. Було би се доказом, що настане зміна системи в дусі ліберальнім.

Рим. Грозить ту знова вибух залізничного страйку.

Царгород. Султан помидував велике число Альбанців, яких в минулім році покарано за розрухи зсилкою до Малої Азії.

Льондон. Ген. Куропаткин — як доносять з Мукдену — дожидає присилки 120 пушок і виступить сейчас офензивно проти Япанців.

Петербург. В полудневій Манджурії перестали падати дощі і сонце почало знова принікати. Наслідком сего дороги стають пригідні до маршів.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Місця господині в святих церквях і в священничім домі глядає особа образована, середніх літ. Ближше можна розвідати у п. Ясінського, кравця у Львові, ул. Боїмів 4. (4—10)

ПРОФЕСОР, Русин, прийме на станцію середніх або народних, з цілим удержанем та наукою. Зголошення: Львів, ул. Вибрановського ч. 3, II пов. 104(9—10)

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з натури)
О. Я. Кониського
можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.
Ціна примірника на величезній папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лопатинський.

Солю терно

оповдане з льотерійних пригод.

— Ціна 30 сот. —

Набути можна в Ставроградській книгарні.

Товариство „Просвіта“ у Львові

підняло ся в сім році видання, якого потреба для всеї нашої суспільности дуже діямаючо дає ся відбувати. Іменно під редакцією голови Товариства «Просвіти» проф. Юліана Романчука мають видавати ся твори наших найзнаменитіших письменників в цілі їх спопуляризованя. Перша книжка, яко том I. „Рускої письменности“, обнимаючий твори Котляревського, Артемовського-Гулака (межи ними і зовсім ще незнані) і Гребінки, з портретами і короткими житєписами авторів вже появилася і продає ся в гарній оправі по 1 кор., в найгарнійшій оправі 1.50 кор. На пересилку поштовою долучити треба 30 сот. більше. Висилає ся тільки за попереднім надісланем грошей або за побранем поштовим (Nachnahme).

Позаяк наклад виносить всего 3000 примірників, проте просимо спішити ся з замовленнями.

Дстати можна в Канцелярії Товариства „Просвіти“ у Львові, Ринок 10.

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.
Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поштову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення
провізії або конштів

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/2—3/4), Сучави
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/2—3/4 вкл. в нед. і сьвята), Керезмезе (1/2—3/4 вкл.)	6:30	до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокалі	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиска, Одеси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша	8:25	до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Ясла, Освєнціма
8:10	з Станиславова, Жидачева, Потутор	9:10	до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезеляборча, Пешту	10:35	до Тернополя, Потутор
10:02	з Стрия, Борислава	10:45	до Чернопетра, Делятина, Заліцка, Новоселці
10:20	з Рашева, Любачева	10:50	до Белзця, Сокаля, Любачева
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	1:55	до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
1:10	з Лавочного, Калуші, Хирова, Борислава	2:45	до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:30	посл. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча, Рашанова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посл. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліцка, Кічманія, Новоселці (через Жучку, Вижинці)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухал (від 1/2—3/4 вкл.), Сколього (1/2—3/4 вкл.), Ходорова, Калуша
2:30	посл. з Підволочиска, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	3:30	до Рашева, Любачева, Хирова
4:15	з Стрия, Хирова, Тухал (1/2—3/4), Сколього (1/2—3/4)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:08	з Сокаля, Белзця, Любачева	5:55	до Коломиї, Жидачева
5:0	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Заліцка, Гусятина, Іваня пустого, Скали, Копичинець	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карльсбаду, Хирова, Пешту, Н. Санча
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнціма	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:50	з Іцкан, Жидачева, Новоселці і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокалі
8:40	посл. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9:00	до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, (Жидачева і 1/2—3/4) Гусятина, Керезмезе, Калуша,	10:05	до Перемишля (1/2—3/4 вкл.), Хирова, Н. Загіря
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Вроцлава, Варшави, Праги, Освєнціма, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Заліцка, Делятина, Сучави
10:0	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Кракова, Відня, Вроцлава, Праги
10:20	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліцка, Скали, Іваня пустого, Гусятина	11:0	до Підволочиска, Бродів, Копичинець, Грималова, Іваня пуст., Скали, Гусятина, Потутор
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуша, Борислава,	11:05	до Стрия
12:20	посл. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліцка	11:10	до Рави рускої, Любачева (що неділя)
2:31	посл. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
3:25	з Тернополя, Брок великих, Грималова	2:51	до Кракова, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/2—3/4), Сучави, Кічманія
		4:10	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Сянока, Освєнціма
			з двірця „Підзамче“
7:20	з Підволочиска, Одеси, Київ і Бродів	6:43	до Підволочиска, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:45	посл. з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова	0:52	до Тернополя, Потутор
8:06	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліцка, Потутор, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	2:09	посл. Підволочиска, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Іваня пуст.
10:02	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліцка, Іваня пустого, Скали, Гусятина	9:21	до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів
3:01	з Тернополя, Брок великих, Грималова	11:24	до Підволочиска, Бродів, Копичинець, Заліцка, Іваня пустого, Скали, Гусятина, Грималова

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:
з Брухович 6:42, 7:0 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:3 пополудні, 7:54 і 8:59 вечером. (до 11/9 вкл.)
з Янова 8:20 рано, 1:15, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 3/4 вкл.), 10:0 вечером (від 15/5 до 31 вкл. в неділі і сьвята).
зі Ширца 9:3 вечер (1/6 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).
з Любичів вкл. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і сьвята).

Відходять з головного двірця:
до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 передполуд., 1:05, 3:05 і 5:05 попол., 7:05 і 8:04 веч. (від 8/5 до 11/9 вкл.) 11:10 в ночи (що неділя).
до Янова 6:0 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 3/4) вкл.) 1:35 попол. (від 1/5 до 31/8 в неділі і сьвята), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 пополудні.
до Ширца 1:45 попол. (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).
до Любичів вкл. 2:15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского 12 год. часу львівского — Нещі години від 6 вечер до 5:59 рано о'вредно рамками. — В місті продає білети авіаційні агенція часоний П. Ст. Соколовського пасаж Галемяна 2, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцких ч. 5.) удымає пошенич в сирахах авіаційних, продає білети певного рода і розклади їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудні, а в неділі і сьвята від 9. рано до 12. в полудне.